Ünnepi Könyvhét 2008. Baka István művei a Grand Caféban. Műfordítások I. – Műfordítások II.

2008. június 10.

Grand Café mozi és kávézó

alapítva: 1996

Választék

Kezdőlap
Műsor
Hírblog
Kiállítás
Oktatás
Kávézó
Események
Rádió
Linkek
Történelem (1996-2006)
Elérhetőség
Filmtár

Terembérlés

A Grand Café moziterme kibérelhető rendezvényekre, vetítésekre, bemutatókra. Érdeklődni ezen a címen lehet.

Demokrácia Gyakorlatok

Három félévet átölelő, demokráciával és emberi jogokkal foglalkozó programsorozatunk az alábbi linken követhető nyomon: Demokrácia Gyakorlatok

Ünnepi Könyvhét - Baka István művei

Június 10-én, kedden **19 órakor** az Ünnepi Könyvhét keretében a Baka István művei sorozat negyedik és ötödik kötetének, a Műfordítások I., II.-nek bemutatója. */Szeged, 2008. Tiszatáj Könyvek/*

Vendégek: Szőke Katalin és Bombitz Attila szerkesztők, Olasz Sándor kiadó.
Közreműködnek: Fabulya Andrea és Hamzsa Eugénia

Hallgasd meg!

Nyikolaj Gumiljov, Arszenyij Tarkovszkij, Viktor Szosznora és Joszif Brodszkij versei orosz és magyar nyelven hangzanak el.

Baka István MŰFORDÍTÁSAInak háromkötetes kiadásából az első két kötet az orosz nyelvből készült fordításait tartalmazza. Baka István remekül tudott oroszul, az orosz kultúra szerelmese volt, és nem hiányzott belőle a filológusi véna sem. Műfordításai azért is rendkívül fontosak, mert munkásságában a költő és a műfordító „szerepcseréje" központi jelentőségű elvként volt jelen. A műfordításokban fellelt fordulatok és formai elemek gyakran belekerültek verseibe, s fordítva is működött ez a mechanizmus, a versek egyes motívumai visszatértek a fordításokba. Mint ismeretes, egyik legismertebb versciklusa, a Sztyepan Pehotnij testamentuma szintén fordításimitációként keletkezett, a Sztyepan Pehotnij (Baka oroszra fordított neve) maszkjában megszólaló lírai én a ciklus verseiben Szentpétervárón és Moszkvában „találkozik" azokkal az orosz költőkkel, akiket fordított, s akik munkássága jelentős hatást gyakorolt költészetére. (Részlet Szőke Katalin utószavából)

Baka István: Szentpétervárón újra

Aktuális

Enyedi egy széknyire az Oscartól.
A Testről és lélekről rendezőjét az Oscar-szobortól nem messze, az első sorba ültették .

Csak a szokásos: új magyar Oscar esély
Ezúttal Bucsi Réka filmje indul esélyel jövőre.

Újabb magyar díj!
Életműdíjjal és díszdoktori címmel tüntetik ki Tarr Bélát Írországban.

Oscar-díjas magyar kisfilm!
Deák Kristóf rövidfilmje két év alatt a második magyar Oscart hozta el, most március 5-ig ingyen megnézhető.

Portugál rövidfilmek a Grandban

BAKA ISTVÁN
MŰVEI
MŰFORDÍTÁSOK I.

Június 10-én, kedden 19 órakor az Ünnepi Könyvhét keretében a *Baka István művei* sorozat negyedik és ötödik kötetének, **a Műfordítások I. és Műfordítások II**-nek bemutatója volt. /Szeged, 2008. Tiszatáj Könyvek A borító **Pataki Ferenc** munkája./

Vendégek: **SZŐKE KATALIN** és **BOMBITZ ATTILA** szerkesztők, **OLASZ SÁNDOR** kiadó.
Közreműködnek: **FABULYA ANDREA** és **HAMZSA EUGÉNIA**

Nyikolaj Gumiljov, Arszenyij Tarkovszkij, Viktor Szosznora és Joszif Brodszkij versei orosz és magyar nyelven hangzanak el.

»Baka István MŰFORDÍTÁSAInak háromkötetes kiadásából az első két kötet az orosz nyelvből készült fordításait tartalmazza. Baka István remekül tudott oroszul, az orosz kultúra szerelmese volt, és nem hiányzott belőle a filológusi véna sem. Műfordításai azért is rendkívül fontosak, mert munkásságában a költő és a műfordító „szerepcseréje" központi jelentőségű elvként volt jelen. A műfordításokban fellelt fordulatok és formai elemek gyakran belekerültek verseibe, s fordítva is működött ez a mechanizmus, a versek egyes motívumai visszatértek a fordításokba. Mint ismeretes, egyik legismertebb versciklusa, a Sztyepan Pehotnij testamentuma szintén fordításimitációként keletkezett, a Sztyepan Pehotnij (Baka oroszra fordított neve) maszkjában megszólaló lírai én a ciklus verseiben Szentpétervárón és Moszkvában „találkozik" azokkal az orosz költőkkel, akiket fordított, s akik munkássága jelentős hatást gyakorolt költészetére.«
(Részlet Szőke Katalin utószavából)

Baka István: Szentpétervároon újra

A szöveget a ***Grand Café honlapjáról*** *kölcsönöztük.* [Grand Café, Szeged honlap: új formátum]

A SZEGEDma BESZÁMOLÓJA A KÖNYVBEMUTATÓRÓL:

Megjelentek Baka István műfordításai

SZERZŐ: ARANY MIHÁLY 2008. JÚNIUS 11. SZERDA

A 79. Ünnepi Könyvhét keretében mutatták be a Tiszatáj Kiadó gondozásában megjelent, Baka István orosz nyelvről fordított verseiből összeállított két kötetet.

Az idei könyvhét egyik legimponzánsabb és leggazdagabb köteteit mutatták be június 10-én a Grand Cafében. *Baka István* (1948-1995) *(felső képünkön a Baka István Alapítvány honlapjáról)* egykor a szegedi egyetemen is tanító író, szerkesztő és az a műfordító, aki *Rab Zsuzsa* mellett a legtöbbet fordított oroszból. A háromkötetesre tervezett Baka-műfordításokból az első kettőt *Műfordítások I.*, illetve *II.* címen immár kézbe is veheti az olvasó. Az első kötet az úgynevezett ezüstkor (a 20. századelő kultúrája), a második a 20. századi orosz költészet gazdag repertoárját kínálja. Az ezüstkorban *Puskintól* a Mandelstam-fordításokig, a második kötetben pedig az 1920-astól az 1990-es évek végének orosz költészetéig juthatunk el Baka István nyelvi kalauzolásában, így az orosz avantgárd költészet olyan képviselői, mint *Marina Cvetajeva* és *Borisz Paszternak*; illetve a kortárs orosz költészetből például *Viktor Szosznora*, *Arszenyij Tarkovszkij* és *Joszif Brodszkij* versei is megjelennek. A kötet összeállításakor alapos munkát végeztek a kötet szerkesztői, *Szőke Katalin* és *Bombitz Attila (alsó képünkön középen, fotó: Gémes Sándor)*: a hatalmas kéziratanyagból a gondos válogatás eredményeképpen helyet kaptak a kötetben a különböző folyóiratokban (Szovjet irodalom, Jelenkor, Tiszatáj) megjelent versek is, amelyekből a szerkesztők csupán a „hivatalos" szovjet költők nem megfelelő színvonalú néhány művét hagyták ki. Ezek mellett *Baka Tünde*, a szerző özvegye segítségével eddig nem publikált fordításokat is be tudtak emelni a kötetbe. A szerkesztők azt vállalták, hogy maximalista módon minden szöveg összegyűjtésével rendezik és filológiailag pontosítják a Baka-korpuszt.

A Baka-örökség ápolása

A bemutatót a kötet szerkesztői tartották, és jelen volt a kiadó, *Olasz Sándor* is, aki hangsúlyozta: nagy szükség van a Baka-életmű ápolására, és még jócskán van mit tenni a Baka-örökség érdekében. Szőke Katalin, aki Baka István műfordítói tevékenységéről egy kiselőadást is tartott, úgy fogalmazott: azért is fontos figyelmet fordítani Baka műfordításaira, mert azok fordulatai megtalálhatók saját verseiben is, illetve a bakai motívumok visszaköszönnek a fordításokban. Az írónak 1986-tól jelentek meg műfordításai kötetekben. Élete utolsó éveiben *Fried Istvánnak* köszönhetően arra is lehetősége nyílott, hogy műfordítást taníthasson a szegedi egyetem Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszékén, ugyan betegsége miatt csak rövid ideig.

Bombitz Attila arra hívta fel a figyelmet, hogy miközben kultúraközvetítésről, kultúrtranszferről, műfordításokról beszélünk, igen nagy szegénységben élünk a különböző kultúrnépek műveinek fordítását illetően. Most ezen hiány egyfajta pótlását is jelentheti ez a két kötet az orosz nyelvet illetően: 200 év orosz költészete, Baka István által kanonizálva.

A fordításról Baka István egyszer azt mondta, hogy a verset akkor érti meg igazán, ha lefordítja a maga számára. Minden idegen nyelvű szöveget le kellett fordítania ahhoz, hogy annak a hatásvilága valóban élővé és érthetővé váljon számára – idézték fel a szerkesztők Baka István fordítói beállítottságát.

A rendezvényen a közönség ízelítőt is kapott a versekből mind magyar, mind orosz nyelven, *Fabulya Andrea* és *Hamzsa Eugénia* közreműködésével. A tervezett harmadik kötetben Baka két orosz drámafordítása, valamint a nem orosz nyelvű, nyersfordításokból készült versek kapnak majd helyet.

Sajtóvisszhang:

- Szőke Katalin: Baka István műfordításai. = Új Könyvpiac, 2008. május 31.
- Arany Mihály: Megjelentek Baka István műfordításai = www.szegedma.hu, 2008. június 11.

****

„Itt voltunk és néha sírni támadt kedvem…”
Gémes Sándor
/**2008. június 11 – 15.** http://szegedma.hu/2008/06/11/baka-istvan-muforditasai//